

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2827/2539

บริษัท เมก้า อินเตอร์เนชั่นแนลทรานสปอร์ต จำกัด โจทก์ บริษัท ลาวชิปปิ้ง จำกัด กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.การกักเรือ พ.ศ. 2534 มาตรา 3, พ.ร.บ.การกักเรือ พ.ศ. 2534 มาตรา 29, ป.วิ.พ. มาตรา 83 ทวิ, พ.ร.บ.กักเรือ พ.ศ. 2534 มาตรา 29, ป.วิ.พ. มาตรา 83 ทวิ

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายฐานปฏิบัติผิดสัญญา रखนซึ่งเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องอันเกิดจากสัญญาการให้บริการบรรทุกจึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องเกี่ยวกับเรือตามนัยแห่งพระราชบัญญัติการกักเรือพ.ศ.2534มาตรา3เมื่อจำเลยผู้ถูกฟ้องมิได้มีภูมิลำเนาในราชอาณาจักรการส่งคำคู่ความหรือเอกสารอื่นใดให้แก่จำเลยจึงต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติการกักเรือพ.ศ.2534มาตรา29วรรคหนึ่งกล่าวคือการส่งคำคู่ความหรือเอกสารอื่นนั้นจะมีผลต่อเมื่อกำหนดเวลาสิบห้าวันได้ล่วงพ้นไปแล้วนับแต่วันที่ได้ส่งหรือปิดคำคู่ความหรือเอกสารนั้นคดีนี้ปรากฏว่าจำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ที่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวแต่จำเลยแต่งตั้งให้.เป็นตัวแทนในการรับเอกสารต่างๆและเจ้าพนักงานปิดหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องณที่ภูมิลำเนาของบ.ตัวแทนของจำเลยเมื่อวันที่7มกราคม2537จึงต้องเริ่มนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่8มกราคม2537ครบกำหนด15วันซึ่งพระราชบัญญัติการกักเรือพ.ศ.2534มาตรา29วรรคสองบัญญัติให้ถือว่าจำเลยที่1ได้รับหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องในวันที่22มกราคม2537จึงต้องเริ่มนับกำหนดเวลายื่นคำให้การภายใน15วันตั้งแต่วันที่23มกราคม2537ครบกำหนดที่จำเลยจะยื่นคำให้การได้ภายในวันที่6กุมภาพันธ์2537เป็นอย่างช้าดังนั้นการที่จำเลยยื่นคำให้การในวันที่7มีนาคม2537จึงพ้นกำหนดเวลาตามกฎหมายแล้ว ที่จำเลยฎีกาว่าจำเลยมีสิทธิยื่นคำให้การภายในกำหนดเวลาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา83ทวิและมาตรา83ฉนั้นเมื่อบทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่ใช้สำหรับกรณีการส่งหมายเรียกและคำฟ้องแก่จำเลยที่ไม่มียุทธภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรในกรณีทั่วไปแต่คดีนี้เป็นกรณียกเว้นคดีตามสิทธิเรียกร้องเกี่ยวกับเรือซึ่งพระราชบัญญัติการกักเรือพ.ศ.2534มาตรา29บัญญัติถึงวิธีการส่งคำคู่ความให้แก่จำเลยซึ่งมิได้มียุทธภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรไว้เป็นพิเศษโดยเฉพาะแล้วจึงไม่อาจนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา83ทวิและมาตรา83ฉนั้นเป็นบททั่วไปมาใช้บังคับได้กรณีสืบเนื่องมาจากโจทก์ร้องขอให้กักเรือพัฒนา 188 ของจำเลยที่ 1 เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้แก่โจทก์ตามพระราชบัญญัติการกักเรือ พ.ศ. 2534 ศาลชั้นต้นได้สวนแล้วมีคำสั่งให้กักเรือพัฒนา 188 ไว้ จำเลยที่ 1 ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ที่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้แต่งตั้งและมอบอำนาจให้นายบรรจบ วงษ์วิบูลย์สิน กรรมการบริษัทเองเคอร์อินเตอร์เนชั่นแนลทรานสปอร์ต จำกัด ตัวแทนยื่นคำร้องขอให้ปล่อยเรือ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตต่อมาโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยทั้งสามให้ร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายอันเกิดจากเรือพัฒนา 188 ซึ่งปฏิเสธไม่รับขนส่งสินค้าตามสัญญา रखนทางทะเลให้แก่โจทก์ โจทก์ส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้แก่นายบรรจบ วงษ์วิบูลย์สิน ตัวแทนของจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นผู้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยเรือตามพระราชบัญญัติการกักเรือพ.ศ. 2534 โดยการปิดหมายเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2537 จำเลยที่ 1 ยื่นคำให้การเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2537ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำให้การ โดยเห็นว่าจำเลยที่ 1 มิได้ยื่นคำให้การภายในกำหนด 45 วันจำเลย ที่ 1 อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ พิพากษายืนจำเลย ที่ 1 ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า

มีปัญหาศาลฎีกาว่า จำเลยที่ 1 นำคำให้การมายื่นต่อศาลภายในกำหนดหรือไม่ เห็นว่า คดีนี้สืบเนื่องมาจากโจทก์ขอให้กักเรือพัฒนา 188 ของจำเลยที่ 1 ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ตามพระราชบัญญัติการกักเรือ พ.ศ. 2534 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้กักเรือของจำเลยที่ 1 ไว้ตามขอ ต่อมา

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยที่ 1 ร่วมรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเนื่องจากจำเลยที่ 1 ปฏิบัติผิดสัญญา รับขนเป็นคดีนี้ ตามพระราชบัญญัติการกักเรือ พ.ศ. 2534 มาตรา 3 วรรคสอง บัญญัติว่า "สิทธิเรียกร้องเกี่ยวกับเรือ" หมายความว่า สิทธิเรียกร้องอันเกิดจาก (ค) สัญญาเกี่ยวกับการใช้ เช่า เช่าซื้อหรือยืมเรือการให้บริการบรรทุก หรือสัญญาอื่นทำนองเดียวกัน คดีนี้โจทก์ฟ้องให้จำเลยที่ 1 รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายฐานปฏิบัติผิดสัญญา รับขนซึ่งเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องอันเกิดจากสัญญาการให้บริการบรรทุกจึงเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องเกี่ยวกับเรือตามนัยแห่งพระราชบัญญัติการกักเรือ พ.ศ. 2534 มาตรา 3 ดังกล่าวข้างต้นนั้นเอง ดังนั้นเมื่อจำเลยที่ 1 ผู้ถูกฟ้อง มีได้มีภูมิลำเนาในราชอาณาจักรการส่งคำคู่ความหรือเอกสารอื่นใดให้แก่จำเลยจึงต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติการกักเรือ พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติไว้เป็นพิเศษว่า "เมื่อลูกหนี้ซึ่งมิได้มีภูมิลำเนาในราชอาณาจักรถูกฟ้องคดีแล้วและยังไม่ได้ตั้งทนายความไว้ การส่งคำคู่ความหรือเอกสารอื่นใดให้แก่จำเลย (1) ถ้ามีตัวแทนให้ส่งแก่ตัวแทน" และวรรคสามบัญญัติว่า "เมื่อได้ปฏิบัติตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือว่าจำเลยได้รับคำคู่ความหรือเอกสารนั้นเมื่อระยะเวลาสิบห้าวันได้ล่วงพ้นไปแล้ว นับแต่วันที่ได้ส่งหรือปิดคำคู่ความหรือเอกสารนั้น" ซึ่งหมายความว่า การส่งคำคู่ความหรือเอกสารอื่นนั้น จะมีผลต่อเมื่อกำหนดเวลาสิบห้าวันได้ล่วงพ้นไปแล้วนับแต่วันที่ได้ส่งหรือปิดคำคู่ความหรือเอกสารนั้น คดีนี้ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 มีภูมิลำเนาอยู่ที่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวแต่จำเลยที่ 1 แต่งตั้งให้นายบรรจบ วงษ์วิบูลย์สิน เป็นตัวแทนในการรับเอกสารต่าง ๆ ตามเอกสารที่แนบมาท้ายคำร้องขอให้ปล่อยเรือฉบับลงวันที่ 21 ตุลาคม 2536 ของศาลชั้นต้น และเจ้าพนักงานปิดหมายเรียกและสำเนาคำฟ้อง ณ ที่ภูมิลำเนาของนายบรรจบตัวแทนของจำเลยที่ 1 เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2537 จึงต้องเริ่มนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 8 มกราคม 2537 ครบกำหนด 15 วัน ซึ่งพระราชบัญญัติการกักเรือ พ.ศ. 2534 มาตรา 29 วรรคสอง บัญญัติให้ถือว่าจำเลยที่ 1 ได้รับหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องในวันที่ 22 มกราคม 2537 จึงต้องเริ่มนับกำหนดเวลายื่นคำให้การภายใน 15 วัน ตั้งแต่วันที่ 23 มกราคม 2537 ครบกำหนดที่จำเลยที่ 1 จะยื่นคำให้การได้ภายในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2537 เป็นอย่างชัดแจ้งนั้นการที่จำเลยที่ 1 ยื่นคำให้การในวันที่ 7 มีนาคม 2537 จึงพ้นกำหนดเวลาตามกฎหมายแล้ว ส่วนที่จำเลยที่ 1 ฎีกาว่าจำเลยที่ 1 มีสิทธิยื่นคำให้การภายในกำหนดเวลาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 83 ทวิ และมาตรา 83 ฉ นั้น เห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่ใช้สำหรับกรณีการส่งหมายเรียกและคำฟ้องแก่จำเลยที่ไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรในกรณีทั่ว ๆ ไป แต่คดีนี้เป็นการฟ้องคดีตามสิทธิเรียกร้องเกี่ยวกับเรือ ซึ่งมีพระราชบัญญัติการกักเรือ พ.ศ. 2534 มาตรา 29 บัญญัติถึงวิธีการส่งคำคู่ความให้แก่จำเลยซึ่งมิได้มีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรไว้เป็นพิเศษโดยเฉพาะแล้ว จึงไม่อาจนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 83 ทวิ และมาตรา 83 ฉ อันเป็นบททั่วไปมาใช้บังคับได้พิพากษายืน

สวรรถ ศักดารักษ์ · อุดม มั่งมีดี · สันติ ทักกราล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th ·
<https://www.thaideka.online/deka/2827/2539>